

“EPIGRAMIȘTI DE IERI SI DE AZI”

...

ELEGANȚA ÎN EPIGRAMĂ

...

La sugestia confratelui Florin Rotaru voi face o incursiune în timp, trecând pe la unii epigramași de "modă veche" cu care ne mândrim. Am ales acest titlu, inspirat de titlul unei culegeri de epigrame sub coordonarea lui Mircea Trifu, de la care am și o bogată bibliografie de specialitate. Fiind un mare "consumator" de epigramă și cu accepțiunea Dumneavoastră și un mai modest compunător, voi încerca să analizez epigrama "pe stil vechi", adică a unor clasici de pe la mijlocul secolului trecut.

Din fericire pentru poporul român și pentru limba română, epigrama este un brand de țară cu care ne putem mândri. Indiferent de regimurile politice prin care a trecut această țară, epigrama și-a păstrat steagul ridicat, cu toate riscurile (politice), care nu au fost puține, începând de la Cincinat și până azi. Din fericire, la ora actuală apar noi talente, deși, conform tradiției, acestea se lansează la o vârstă mijlocie. Dar să nu vă plictisesc, voi trece la subiect, adică la ELEGANȚA EPIGRAMEI mai ales într-o perioadă anterioară, când vulgaritatea era mai puțin întâlnită în rândul intelectualității, când comportamentul și modul de adresare între oameni aveau un iz și parfum de eleganță a "Micului Paris" Deocamdată voi cita din clasicii care acum sunt îngeri, revenind la epigramaștii contemporani, într-un articol viitor.

Spre a nu vă obosi, o să citez câte o epigramă, după care voi spune câteva cuvinte doar, și nu o întreagă recenzie.

MARELUI CARAGIALE, PE CÂND ERA BERAR

Iancu Luca Caragiale

Vinde berea cu măsură,

Face și literatură...

Însă nu face parale!

CINCINAT PAVELESCU

...

Iată un mod de a sugera spiritul boem al lui Caragiale, fără a folosi vorbe injurioase ori atacuri sub centură. Ironia este fină, aproape amabilă, dar stârntoare de zâmbet ironic.

NU CONTRAZICE

Nu contrazice voia sorții

Și nu sfida stihiiile!

Așa fu scris: cei morți cu morții,

Iară cei vii cu... viile!

PĂSTOREL TEODOREANU

...

Un mod elegant de a sugera meteahna unui adept al lui Bachus, fără a-l face bețiv, ci pentru a sugera plăcut și hazliu, prin calambur, destinația viei și a vinului.

UNUI CÂNTĂREȚ

Aseară m-a-mbătat de fericire
Programul tău de muzică ușoară;
Îl port cu duioșie-n amintire
Ca pe-o măsea care-a-ncetat să doară!

SORIN PAVEL

...

Un mod spumos de a scoate în evidență lipsa de voce a unui cântăreț de muzică ușoară, de care e plină lumea în ziua de azi. Mulți ar trebui să citească această ironie fină.

...

PUTEREA OBIȘNUINȚEI

Așezându-se în pat,
Lângă draga-i nevestică,
Din rutină a-ntrebat:
Singurică,?... Singurică?

MIRCEA TRIFU

...

Un relevant umor de situație, o ipostază a soțului amator de noi cuceriri care pică în plasa stării euforice în fața patului conjugal. Cum să nu zâmbești la o astfel de finețe?!

...

ADEVĂRUL

De când stelele și luna,
De când valul spart de stâncă,
Adevărul e minciuna
Nedescoperită încă.

MIRCEA IONESCU QUINTUS

...

Un calambur reușit care azi s-ar traduce cu expresia-eschivă..."prezumția de nevinovăție" De fapt, ideea pleacă de la autorul avocat de meserie.

...

MIE ÎNSUMI

Epigramistul N. Ghițescu
Deși la nume e obscur,
Nu-i talentat ca Pavelescu
Dar e frumos... ca Aznavour!

NICOLAE GHIȚESCU

...

O autoironie de care râde până și autorul, sugerând aspectul fizic, în contradicție cu propriul spirit. Nici Aznavour nu s-ar supăra dacă s-ar trezi și ar citi această epigramă.

...

UNUI EXPOZANT

Ai pictură la Apollo,
Și probabil e divină,
Că tot timpul, de acolo,
Iese lumea și se-nchină!

ALEXANDRU CLENCIU

...

Tot un umor de situație din partea unui caricaturist portretist cunoscut prin spiritul hâtru și prin exprimarea sugestivă și nu aprecieri dure la calitatea unor opere expuse pe simeze, despre care picturi nu prea știi ce să crezi.

...

RUGĂ

Scutește-ți rătăcita turmă!
I-ajung lumeștile-i nevoi;
Dă-i Doamne, mintea de pe urmă,
Nu Judecata de apoi!

ENE VERON

...

O cugetare aproape filozofică, o rugă bazată pe un dicton românesc, totul spus elegant și profund.

...

UNEI BLONDE

Văd al pletelor tezaur
În plin soare strălucind,
Și sunt trist c-atâta aur
Se preschimbă în argint.

GEORGE ZARAFU

...

Inexorabila trecere a timpului este sugerată metaforic, elegant și NU prin termeni care ar sugera misoginismul sau atingerea unei doamne la coarda cea mai sensibilă, vârsta.

...

Va urma (Nae BUNDURI)